

Správa o výsledku kontroly uplatňovania práv a dodržiavania povinností vyplývajúcich z finančnoekonomických vzťahov pri realizovaní práv akcionára a nakladaní s finančnými prostriedkami v SZRB, a. s., Bratislava a kontroly opatrení z roku 2004
4.3.2011

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej „NKÚ SR“) vykonal podľa plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2010 kontrolu, účelom ktorej bolo preveriť uplatňovanie práv a dodržiavanie povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov pri realizovaní práv akcionára a nakladaní s finančnými prostriedkami v oblasti vybraných činností Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a. s., Bratislava (ďalej „SZRB“) a stav plnenia opatrení z kontroly vykonanej NKÚ SR v roku 2004.

Predmetom kontroly bolo:

- preverenie uplatňovania práv akcionára v oblasti realizácie protikrizových opatrení v podmienkach SZRB vyplývajúcich z uznesení vlády SR za účelom zmiernenia dopadov globálnej finančnej a ekonomickej krízy,
- preverenie príslušných častí finančného rozpočtu a čerpania nákladov so zameraním na významnejšie položky,
- preverenie nakladania s majetkom banky,
- overenie splnenia opatrení prijatých kontrolovaným subjektom na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly vykonanej v roku 2004.

Kontrola bola vykonaná za obdobie roku 2009 a I. polroku 2010.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Charakteristika kontrolovaného subjektu

SZRB je akciovou spoločnosťou so 100 % majetkovou účasťou štátu. Práva jediného akcionára v spoločnosti sú vykonávané Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej „MF SR“). Základné imanie banky k 30. 06. 2010 predstavovalo 120 mil. eur. V roku 2009 SZRB založila dcérsku spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou s názvom Slovenský záručný a rozvojový fond, s. r. o. (ďalej „SZRF“) so základným imaním 5 000 eur.

SZRB je špecializovanou bankovou inštitúciou zameranou na podporu, rozvoj a stabilizáciu malého a stredného podnikania na Slovensku, a to poskytovaním najmä bankových záruk a priamych úverov. V roku 2009 banka rozšírila portfólio svojich služieb aj o poskytovanie vkladových produktov. Predmetom podnikania SZRB sú okrem bankových činností aj aktivity, ktoré vykonáva s povolením Národnej banky Slovenska.

Podľa auditovaných výsledkov SZRB dosiahla v roku 2009 zisk pred zdanením 3 188 tis. eur, čo v medziročnom porovnaní predstavovalo zníženie o 40,3 %. V I. polroku 2010 banka vykázala zisk vo výške 1 717 tis. eur. Hospodárske výsledky banky boli ovplyvnené dôsledkami pretrvávajúcej finančnej a hospodárskej krízy, najmä poklesom výšky úrokových výnosov a nárastom rizikových pohľadávok, čo sa prejavilo vo zvýšení nákladov vo forme opravných položiek a rezerv.

2 Uplatňovanie práv akcionára v oblasti realizácie protikrizových opatrení v podmienkach SZRB vyplývajúcich z uznesení vlády SR za účelom zmiernenia dopadov globálnej finančnej a ekonomickej krízy

Na zmiernenie negatívnych vplyvov svetovej finančnej a hospodárskej krízy na slovenskú ekonomiku a jej podnikateľské prostredie vláda SR a MF SR zapojili SZRB do „balíčku protikrizových opatrení“, schválených uznesením vlády SR č. 808/2008 a č. 969/2008 koncom roka 2008. Prijaté opatrenia, na plnení ktorých participovala SZRB, sa týkali najmä posilnenia úlohy a finančných zdrojov SZRB s cieľom zabezpečiť financovanie rozvojových projektov malých a stredných podnikateľov.

Opatrenie zamerané na zvýšenie základného imania SZRB o 32,4 mil. eur bolo splnené začiatkom marca 2009, t. j. o dva roky skôr ako predpokladala dlhodobá koncepcia SZRB. Okrem vlastných zdrojov boli obchodné aktivity banky financované z prostriedkov zahraničných úverových liniek. V júli 2009 bola podpísaná úverová zmluva s EIB na poskytnutie úveru vo výške 50 mil. eur, určeného na podporu investičných aktivít malých a stredných podnikateľov.

Ďalšie opatrenie prijaté vládou SR bolo zamerané na urýchlenie implementácie iniciatívy JEREMIE (Joint European Resources for Micro and Medium Enterprises - spoločné európske zdroje pre malé a stredné podniky) v podmienkach SR. JEREMIE je spoločná iniciatíva Európskej komisie a Európskeho investičného fondu, ktorá je zameraná na podporu prístupu k finančným prostriedkom pre malé a stredné podniky, najmä pre oblasť vedy a výskumu, podpory naplňania cieľov Lisabonskej stratégie a podpory transferu technológií a inovácií v rámci operačných programov štrukturálnych fondov. Dňa 23. 12. 2008 bola podpísaná Rámcová zmluva o implementácii iniciatívy JEREMIE v SR medzi SR a Európskym investičným fondom (ďalej „EIF“), z ktorej vyplýva povinnosť pre SZRB založiť do 90 dní od podpisu zmluvy dcérsku spoločnosť. Táto povinnosť bola v termíne splnená. Jediným spoločníkom SZRF je zatiaľ SZRB. Pristúpenie druhého spoločníka - EIF do SZRF sa predpokladá po podpise potrebných zmluvných dokumentov a po splatení vkladu spoločníka. Spoločnosť SZRF ku dňu výkonu kontroly nevykonávala žiadnu činnosť.

Nedoriešenie problematických okruhov v základných zmluvných dokumentoch, ktoré sú nevyhnutné pre pristúpenie EIF ako druhého spoločníka do SZRF, doteraz neuzavreté zmluvy s EIF - Zmluvy o holdingovom fonde a Dohoda spoločníkov, ako aj Spoločenskej zmluvy, nevyriešená problematika konsolidácie SZRF a jej dopad na hospodárske výsledky SZRB ako celku, vytvára podľa NKÚ SR riziko pre rozbeh aktívnej činnosti SZRF.

3 Rozpočet SZRB a čerpanie nákladov so zameraním na významnejšie položky

Zámery a ciele banky sú upravené v dlhodobej koncepcii rozvoja SZRB a bližšie sú špecifikované v obchodnom pláne a finančnom rozpočte banky, ktorý každoročne schvaľuje valné zhromaždenie SZRB. Všeobecné prevádzkové náklady banky boli v roku 2009 čerpané v sume 12 088 tis. eur a v I. polroku 2010 v sume 4 913 tis. eur.

3.1 Hospodárnosť a účelovosť vynakladania finančných prostriedkov na pohostenie, občerstvenie, poskytovanie darov, kultúrno-športové služby a na reklamu a sponzoring

Na rok 2009 boli náklady na reprezentačné plánované vo výške 100 245 eur, skutočnosť predstavovala 80 365 eur. Na rok 2010 boli plánované náklady vo výške 97 506 eur, skutočné čerpanie k 30. 06. 2010 bolo vo výške 15 681 eur. Celkové náklady na reprezentačné boli schválené predstavenstvom SZRB. Limit výdavkov na reprezentačné bol stanovený len pre vedúcich zamestnancov. Členovia predstavenstva, ktorí nemali stanovený limit, čerpali v roku 2009 náklady na reprezentačné vo výške 22 571 eur a v I. polroku 2010 vo výške 8 569 eur.

V rámci preverenia účelovosti a hospodárnosti vynakladania finančných prostriedkov na reprezentačné účely NKÚ SR skontroloval vzorku z položiek účtovaných na účte:

- Kultúrno-športové služby, kde bola v roku 2009 zaúčtovaná suma 24 957,06 eur, ktorá bola nákladom na vianočný večierok pre klientov. V I. polroku 2010 čerpanie na účte nebolo.
- Pohostenie, občerstvenie vedúcich zamestnancov, kde boli v roku 2009 zaúčtované náklady vo výške 35 814,01 eur a v I. polroku 2010 vo výške 13 827,53 eur.

Účel čerpania nákladov bol zo všetkých kontrolovaných dokladov uvedený len v jednom prípade, ktorým bola zaúčtovaná suma 1 027,50 eur za občerstvenie na poradu riaditeľov regionálnych zastúpení. Ani v jednom z ostatných prípadov nebolo z dokladu zrejmé, za akým účelom boli tieto náklady čerpané a neboli uvedené ani ďalšie zúčastnené osoby na jednotlivých akciách.

Pri predmetoch darčkového charakteru obstaraných z reprezentačného nebolo z dokladov zrejmé, komu a za akým účelom boli poskytnuté, nakoľko tieto predmety neboli prijaté na sklad, neboli v sklade evidované a neboli zo skladu vydávané.

NKÚ SR konštatuje, že v kontrolovanom období uplatňovaný systém čerpania nákladov na reprezentačné účely v SZRB vykazoval značnú mieru rizika v tom, že tieto prostriedky neboli vždy preukázateľne použité v súlade s princípmi hospodárnosti a účelovosti.

Náklady na marketing boli v roku 2009 plánované vo výške 552 754 eur, skutočné náklady predstavovali 288 301 eur, z toho boli náklady na reklamu 221 029 eur. Na rok 2010 boli náklady na marketing plánované vo výške 456 656 eur, za I. polrok 2010 boli skutočné náklady na marketing vo výške 41 213 eur, z toho na reklamu 36 706 eur. Do nákladov na reklamu v I. polroku 2010 nebola zahrnutá zálohová faktúra za reklamnú kampaň vo výške 150 tis. eur.

Kontrolou reklamných predmetov daňovo uznaných a daňovo neuznaných bolo zistené, že uvedené reklamné predmety neboli prijaté na sklad, neboli v sklade evidované a neboli ani zo skladu vydávané, tovar bol určený na priamy výdaj klientom.

Kontrolou položiek účtovaných na účte reklama bežná, boli účtované finančné prostriedky, použité na propagáciu banky napr. formou letákov, informačných tabúl atď., a na mediálny priestor v televízií vo výške 118 756 eur. Objednané služby a ostatné plnenia zmlúv boli poskytované najmä na základe objednávok SZRB. Pri zmluve o poskytovaní komplexných služieb na zabezpečenie reklamy, propagácie a súvisiaceho poradenstva zo dňa 04. 05. 2009 a zmluve o reklame zo dňa 30. 12. 2009 bolo zistené porušenie ustanovenia § 43 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov tým, že kontrolovaný subjekt nezadefinoval jasne a jednoznačne predmet zmluvy.

Predmetom zmluvy o reklame zo dňa 15. 06. 2007 uzatvorenej na dobu neurčitú. bolo vykonať v prospech objednávateľa reklamnú činnosť v priestoroch Clubu Penati (klub pre topmanažérov zahraničných firiem, biznismenov a diplomatov) v mestskej časti Dúbravka. Kontrolou bolo zistené, že od roku 2007 bola úhrada zmluvne dohodnutej ceny realizovaná vo výške 100 % pred vykonaním plnenia vyplývajúceho zo zmluvy. NKÚ SR hodnotí tento postup ako neštandardný a neobvyklý a konštatuje, že v uvedenom prípade nebola preukázaná hospodárnosť vynaložených finančných prostriedkov.

V zmysle zmlúv o dielo bolo v roku 2009 SZRB dodaných 300 ks výročnej správy za rok 2008 v tlačenej forme a 200 ks v elektronickej forme, pričom preberací protokol nebol odberateľom potvrdený a v roku 2010 spoločnosť dodala 250 ks výročnej správy za rok 2009 v tlačenej forme a 200 ks v elektronickej forme. NKÚ SR po zohľadnení všetkých objektívnych skutočností, považuje objednanie a tlač takehoto množstva výročných správ za neprimerané, nakoľko výročná správa je sprístupnená verejnosti prostredníctvom webovej stránky SZRB.

Na sponzoring boli v roku 2009 vynaložené finančné prostriedky celkom vo výške 6 788 eur. Sponzorské dary boli poskytnuté trom subjektom v celkovej sume 6 400 eur. V I. polroku 2010 poskytla SZRB príspevok do spoločného fondu Slovenskej bankovej asociácie na pomoc obetiam povodní vo výške 1 504 eur. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

3.2 Hospodárnosť a účelovosť pri vynakladaní finančných prostriedkov na poradenstvo a konzultačné služby

SZRB vykázala náklady na poradenské a konzultačné služby k 31. 12. 2009 v celkovej výške 344,7 tis. eur a k 30. 06. 2010 v sume 90,5 tis. eur. NKÚ SR preveril zmluvy, ktoré SZRB uzatvorila na poradenské a konzultačné služby s 2 audítorskými spoločnosťami so sídlom v Bratislave (ďalej „spoločnosť Bratislava“) a so sídlom v Prahe, (ďalej „spoločnosť Praha“). Vzhľadom na začiatok realizácie poradenských služieb pred kontrolovaným obdobím, NKÚ SR overil aj súvisiace obdobie rokov 2007 a 2008.

Od roku 2007 do I. polroku 2010 SZRB uhradila za poradenské služby spoločnosti Bratislava sumu 8 098 eur bez DPH (243 966 Sk). Kontrolou bolo zistené, že neboli dodržané niektoré termíny predloženia správ a k faktúram nebol priložený ďalší podporný doklad, ktorý by preukazoval

správnosť fakturovaných odmien v nadväznosti na počet a odbornú spôsobilosť pracovníkov podieľajúcich sa na poskytovaní služieb.

V roku 2008 až do konca I. polroku 2010 SZRB uhradila za poradenské služby spoločnosti Praha celkovú sumu 255 697,74 eur bez DPH. Úhrady boli realizované na základe troch zmlúv z roku 2008 a jednej zmluvy z roku 2009.

Úhradu poradenských služieb nad rámec zmluvy vo výške 11 200 eur hodnotil NKÚ SR ako nehospodárne vynakladanie finančných prostriedkov.

Tým, že k faktúram neboli doložené doklady, ktoré by preukazovali výšku fakturovaných súm účelne vynaložených nákladov, SZRB porušila zákon o účtovníctve, pretože účtovníctvo účtovnej jednotky neumožňovalo jednoznačne určiť obsah účtovných prípadov. Tým, že objednávku z roku 2008, ktorej suma presahovala výšku 200 tis. Sk (6 638,78 eur) podpísal ekonomický námestník generálneho riaditeľa a nie generálny riaditeľ banky, SZRB postupovala v rozpore s Organizačným poriadkom banky.

NKÚ SR kontroloval aj postup SZRB pri zadávaní zákaziek týkajúcich sa poradenskej činnosti v oblasti účtovníctva auditorskej spoločnosti Bratislava, ktorá zároveň vykonávala aj audit účtovnej závierky banky a hodnotil ho ako neštandardný z dôvodu, že mohol vytvárať priestor pre negatívne hodnotenie transparentnosti efektívneho nakladania s finančnými prostriedkami použitými na úhradu poradenských služieb. NKÚ SR hodnotí výšku dohodnutých sadzieb hodinovej odmeny ako aj celkovú výšku odmeny za poradenské služby ako neprimerane vysokú, pretože použité postupy nepredstavovali audit ani overenie v súlade s Medzinárodnými auditorskými štandardami.

3.3 Transparentnosť procesu obstarávania tovarov, prác a služieb

Proces obstarávania tovarov, prác a služieb v podmienkach SZRB upravuje príkaz predstavenstva banky „Zásady obstarávania prác tovarov a služieb“ (ďalej „zásady obstarávania“) Pre potreby tohto príkazu sú relevantné ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní aplikované a využívané v podmienkach banky iba podporne.

Z celkových nákladov vynaložených v kontrolovanom období na poradenstvo konzultácie a overenie bezpečnosti IT predstavovala najvyššiu sumu 209 213,50 eur (80,41 %) úhrada 2 dodávok pre jednu akciovú spoločnosť.

Kontrolou bolo zistené, že výzva na predloženie cenovej ponuky zákazky Penetračné testovanie neobsahovala lehotu na oznámenie výsledku obstarávania uchádzačom, čím SZRB nepostupovala v súlade s čl. 11 zásad obstarávania.

Ďalej bolo zistené, že SZRB nepožadovala predloženie dokladov, ktorými uchádzač preukazuje splnenie podmienok stanovených v čl. 4 zásad obstarávania, napr. finančného a ekonomického postavenia uchádzača, pretože väčšinu z týchto dokladov, by predmetná akciová spoločnosť nemohla predložiť, nakoľko vznikla len 3 pracovné dni pred vyhlásením ponukového konania a 11 pracovných dní pred vyhodnotením ponukového konania, v ktorom bola vyhodnotená ako najlepšia. Dňa 28. 05. 2009 bola akciovej spoločnosti vystavená objednávka na službu „Penetračné testovanie a tvorba výstupnej dokumentácie“ v celkovej sume 38 663,10 eur.

Dňa 13. 05. 2009 bola riaditeľom odboru informačných systémov (ďalej „OIS“) a námestníkom generálneho riaditeľa pre úsek ekonomický, vykonávajúcich výber dodávateľa, odsúhlasená ako dodávateľ na riešenie poradenstva v oblasti bezpečnosti bankových procesov rovnaká akciová spoločnosť.

Kontrolou bolo zistené, že predstavenstvo banky nebolo informované o spôsobe obstarávania uvedenej služby a ani o následnom uzatvorení rámcovej zmluvy s uvedenou spoločnosťou. Rámcová zmluva bola za SZRB podpísaná námestníkom generálneho riaditeľa ekonomického úseku a riaditeľom OIS a za práce vykonané v zmysle predmetnej zmluvy bola odo dňa jej podpisu do 30. 06. 2010, t. j. za 13 mesiacov, uhradená suma 170 550 eur.

Tým, že výber formy obstarania, výber dodávateľa a dodacích podmienok pre oblasť IT na konzultačné činnosti v oblasti bezpečnosti banky nad 10 000 eur s následným podpísaním rámcovej zmluvy s akciovou spoločnosťou schvaľoval námestník generálneho riaditeľa ekonomického úseku a nie predstavenstvo banky, SZRB postupovala v rozpore s Organizačným poriadkom banky.

Tým, že zmluva s akciovou spoločnosťou týkajúca sa služieb na konzultačné činnosti v oblasti bezpečnosti banky v sume nad 10 000 eur bola podpísaná námestníkom generálneho riaditeľa ekonomického úseku a riaditeľom OIS a nie generálnym riaditeľom banky, SZRB postupovala v rozpore s Organizačným poriadkom banky.

Kontrolou bolo tiež zistené, že SZRB zadala v roku 2009 zákazku na poskytnutie softvérových a konzultačných služieb spoločnosti s ručením obmedzeným bez realizácie procesu obstarávania, čím postupovala v rozpore so zásadami obstarávania a nezabezpečila transparentnosť procesu obstarávania. Týmto postupom nekonala v súlade s princípom hospodárnosti a efektívnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov banky.

3.4 Preverenie hospodárnosti a účelovosti vynakladania finančných prostriedkov na požitky poskytované zamestnancom SZRB

SZRB poskytovala svojim zamestnancom zamestnanecké výhody (benefity), ktorých zdrojom boli finančné prostriedky banky a sociálny fond. Okrem požitkov vyplácaných v zmysle zákona o dani z príjmov, poskytovala SZRB aj benefity nad rámec limitov stanovených uvedeným zákonom alebo osobitným predpisom.

Kontrolou bolo zistené, že mesačné príspevky na dopravu a na regeneráciu pracovnej sily, ako aj jednorazový príspevok na rekreáciu sa vyplácali spolu s vyúčtovaním mzdy, bez preukazovania výdavkov. V kolektívnej zmluve neboli ustanovenia, upravujúce spôsob preukazovania výdavkov zamestnancami banky, čo bolo v rozpore s § 7 ods. 4 zákona o sociálnom fonde.

NKÚ SR na základe vedomostí o vývoji poskytovania benefitov v porovnateľných organizáciách konštatuje, že rozsah zamestnaneckých výhod poskytovaných SZRB je nadštandardný. Prídel do sociálneho fondu zo zisku v rokoch 2009 a 2010 zostal v nezmenenej výške 233 tis. eur aj napriek výraznému medziročnému poklesu zisku o 40 % v roku 2009 a očakávanému poklesu v roku 2010 o takmer 70 %.

Náklady na zahraničné pracovné cesty (ďalej „ZPC“) celkom boli v roku 2009 vo výške 18 102,71 eur, z toho cestovné nad limit zákona o cestovných náhradách bolo v sume 3 053,35 eur, čo predstavovalo 16,9 %. V I. polroku 2010 tvorili cestovné náklady nad limit zákona o cestovných náhradách 3 595,07 eur, čo z celkovej sumy nákladov na ZPC 9 083,12 eur tvorilo až 39,6 %.

SZRB poskytovala pri ZPC vedúcim zamestnancom banky vyššiu náhradu stravného ako stanovuje zákon o cestovných náhradách, a to generálnemu riaditeľovi o 250 %, námestníkom generálneho riaditeľa o 200 %, riaditeľom odborov a regionálnych zastúpení o 50 %. V porovnaní s praxou používanou v iných bankách na Slovensku v tejto oblasti a dosahované výsledky hospodárenia banky považuje NKÚ SR výšku poskytovania nadlimitných náhrad stravného pri zahraničných pracovných cestách vedúcim zamestnancom banky za neprimeranú.

Kontrolou boli zistené ďalšie prípady nehospodárneho nakladania s prostriedkami banky vyplácaním náhrad výdavkov v celkovej výške 2 828,83 eur pri ZPC, ktorých účel nesúvisel s činnosťou SZRB.

Náklady na ošatné boli v roku 2009 vykázané vo výške 96 124,48 eur a v I. polroku 2010 vo výške 95 000 eur. SZRB poskytla v súlade s kolektívnou zmluvou svojim zamestnancom jednorazový ročný príspevok na ošatné v sume 500 eur. Z dôvodu, že náklady na ošatné nie sú daňovo uplatniteľné náklady banky, ako aj skutočnosti, že charakter prevádzky banky nevyžaduje „uniformitu“ v obliekaní zamestnancov, NKÚ SR považuje v danej ekonomickej situácii banky náklady na ošatné za nadštandardné.

4 Nakladanie s hmotným majetkom spoločnosti

NKÚ SR preveril včasnosť zaradovania obstaraných investícií do majetku kontrolou jednotlivých položiek zaúčtovaných na účtoch obstarania hmotného majetku a nehmotného majetku k 31. 12. 2009 a k 30. 06. 2010.

Podľa hlavnej knihy SZRB za I. polrok 2010 obstarala hmotný majetok v hodnote 88 950 eur a nehmotný majetok v hodnote 126 817 eur. Z výšky zostatkov na účtoch obstarania bolo zrejmé, že k 30. 06. 2010 sa na týchto účtoch nachádzal, okrem hmotného a nehmotného majetku obstaraného v roku 2010, aj nezaradený majetok obstaraný v predchádzajúcich rokoch. Preverení jednotlivých položiek bolo zistené, že neboli zaradené dodávky obstarané v roku 2009 a zostatok dodávky z roku 2005, ktorej jedna časť bola zaradená v roku 2008.

NKÚ SR konštatoval, že kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s ustanovením § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve, pretože obstaraný majetok nezaradil do užívania a neúčtoval o odpisoch napriek jeho uvedeniu do prevádzky.

Ďalej bolo zistené, že výpočtová technika a elektronika, nebola vedená na osobných kartách užívateľov a preto stav operatívnej evidencie výpočtovej techniky a elektroniky v kontrolovanom období nemožno považovať za dostatočný.

4.1 Preverenie zabezpečenia hmotného majetku SZRB

Nehnutelný a hnutelný majetok vo všetkých pracoviská a regionálnych zastúpeniach SZRB bol v kontrolovanom období poistený.

Vyradovanie, predaj a likvidácia hmotného a nehmotného majetku SZRB bolo upravené vnútorným predpisom banky. V kontrolovanom období sa v piatich prípadoch uskutočnilo vyradenie majetku z evidencie na základe predaja neupotrebitelných ojazdených motorových vozidiel, v troch prípadoch na základe ekologickej likvidácie výpočtovej techniky, elektroniky a neupotrebitelného nábytku SZRB.

Preverení nakladania s hmotným majetkom SZRB bol zistený nedostatok v prípade predaja 2 motorových vozidiel, keď zmluvy o predaji boli podpísané o deň skôr, ako bolo generálnym riaditeľom SZRB rozhodnuté o spôsobe vyradenia majetku.

5 Overenie splnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou NKÚ SR v roku 2004

SZRB na základe výsledkov kontroly výkonu a uplatňovania práv a dodržiavania povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov pri realizovaní práv akcionára v oblasti vybraných činností v SZRB vykonanej NKÚ SR v roku 2004 prijala celkom 9 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. Opatrenia boli orientované na doriešenie problematiky príspevkov poskytovaných v rámci príspevkových programov, novelizáciu interných predpisov, vysporiadanie neoprávnené vyplatených tantiém, stanovenie podmienok pri poskytovaní auditorských služieb a postup schvaľovania nájomných zmlúv. Kontrolou plnenia opatrení bolo zistené, že 8 opatrení bolo splnených a 1 opatrenie sa stalo neaktuálnym z dôvodu ukončenia realizácie predchádzajúcich programov vlády SR na podporu malého a stredného podnikania. SZRB dodržala termín na predloženie opatrení, ako aj termín na predloženie správy o plnení opatrení.

V rámci kontroly plnenia opatrení bolo overené dodržanie podmienok pre rozdelenie tantiém členom predstavenstva a členom dozornej rady. Opätovne však bol zistený prípad, že tantiémy, t. j. podiely na dosiahnutom zisku za rok 2008 boli v roku 2009 vyplatené aj tým členom dozornej rady, ktorí vykonávali v tomto roku svoju funkciu len niekoľko dní, resp. vôbec.

V roku 2010 boli tantiémy vyplatené v plnej výške aj tým členom, ktorí boli vo funkcii člena dozornej rady len 1 mesiac, resp. 2,5 mesiaca. NKÚ SR uvedené konanie hodnotí ako nezohľadnenie princípu zásluhovosti na dosiahnutých výsledkoch SZRB.

NKÚ SR vyhodnotil výšku tantiém a dividend odvedených akcionárovi (MF SR) v závislosti od dosiahnutého zisku. V roku 2009 banka dosiahla zisk nižší o 40,3 % v porovnaní s predchádzajúcim

rokom. Adekvátne k tomuto výsledku hospodárenia boli odvedené akcionárovi dividendy nižšie oproti predchádzajúcemu roku o 48,7 %. Výška vyplatených tantiém a prídeltov do sociálneho fondu však poklesu zisku nezodpovedala. Tantiémy, t. j. podiely na zisku boli členom predstavenstva a členom dozornej rady v roku 2010 vyplatené v celkovej výške 200 tis. eur, t. j. o 67 % viac ako v roku 2009. Prídely do sociálneho fondu zostali v nezmenenej výške.

Zhrnutie

Na základe výsledkov kontroly boli zistené nedostatky v nasledovných oblastiach:

Vynakladanie finančných prostriedkov na reprezentačné účely, reklamu a sponzoring

- nedostatočná evidencia a preukázateľnosť účelu pri predmetoch darčkového charakteru obstaraných z reprezentačného,
- nestanovenie limitov finančných prostriedkov na reprezentačné účely, ako aj kritérií a pravidiel ich čerpania a spôsobu ich preukazovania,
- poskytnutie zálohovej platby vo výške 63 % celkových nákladov nad rámec uzatvorenej zmluvy,
- realizácia úhrad za poskytnuté služby v plnej výške pred splnením zmluvných podmienok.

Vynakladanie finančných prostriedkov na poradenstvo a konzultačné služby

- porušenie zákona o účtovníctve, tým, že k faktúram neboli doložené doklady, ktoré by jednoznačne preukazovali výšku fakturovaných súm a účel vynaložených nákladov,
- zadanie zákazky týkajúcej sa poradenskej činnosti v oblasti účtovníctva tej istej spoločnosti, ktorá vykonávala audit účtovnej závierky, čo možno považovať za neobvyklý a neštandardný postup,
- uhradenie sumy 11 200 eur za poradenské služby nad rámec zmluvy.

Zabezpečenie transparentnosti procesu obstarávania tovarov, prác a služieb

- porušenie príkazu predstavenstva banky, ktorý upravuje zásady obstarávania prác tovarov a služieb tým, že banka zadala zákazku na poskytnutie softvérových a konzultačných služieb bez realizácie procesu obstarávania,
- porušenie Organizačného poriadku banky tým, že výber formy obstarania, dodávateľa a dodacích podmienok na konzultačné činnosti v oblasti bezpečnosti banky schvaľoval námestník generálneho riaditeľa ekonomického úseku a nie predstavenstvo banky.

Vynakladanie finančných prostriedkov na požitky poskytované zamestnancom SZRB

- poskytovanie benefitov, ktoré nie sú daňovo uznateľné náklady možno vzhľadom na ich charakter a výšku považovať za nadštandardné,
- vyplácanie náhrad výdavkov pri zahraničných pracovných cestách, účel ktorých nesúvisel s činnosťou SZRB a poskytovanie neprimeraných nadlimitných náhrad stravného vedúcim zamestnancom banky pri zahraničných pracovných cestách,
- nepreukazný spôsob vyplácania prostriedkov sociálneho fondu určených na dohodnuté účely v zmysle kolektívnej zmluvy.

Nakladanie s hmotným majetkom

- nezaradenie obstaraného hmotného a nehmotného majetku (výpočtová technika a elektronika) v plnom rozsahu do majetku napriek jeho uvedeniu do prevádzky,
- postup v rozpore so zákonom o účtovníctve tým, že SZRB netvorila odpisy z nezaradeného majetku a ani neúčtovala o odpisoch v účtovníctve,
- neevidovanie výpočtovej techniky a elektroniky na osobných kartách zamestnancov.

Vzhľadom na kontrolou zistené nedostatky NKÚ SR odporučil SZRB prijaté opatrenia zamerať najmä na:

- zabezpečenie aktualizácie príslušných ustanovení internej smernice o obstarávaní v nadväznosti na zákon o verejnom obstarávaní, s cieľom zabezpečiť zvýšenie transparentnosti procesu obstarávania a efektívneho nakladania s finančnými zdrojmi v podmienkach SZRB,

- stanovenie limitov finančných prostriedkov na reprezentačné účely a určenie kritérií a pravidiel ich čerpania, ako aj spôsob ich preukazovania,
- stanovenie pravidiel pre poskytovanie sponzorských darov a pre obstarávanie, evidovanie a výdaj reklamných a propagačných predmetov,
- uzatváranie zmlúv týkajúcich sa prezentácie SZRB a jej reklamnej činnosti v súlade s požiadavkou zabezpečenia transparentnosti a overiteľnosti zmluvných podmienok,
- nerealizovanie úhrady za služby nad rámec zmluvy,
- prehodnotenie výšky vynaložených finančných prostriedkov za poskytované poradenské služby tak, aby nemohla byť spochybnená hospodárnosť, účelovosť a transparentnosť vynakladania finančných prostriedkov banky,
- prehodnotenie rozsahu a podmienok poskytovania benefitov zamestnancom SZRB s ohľadom na výsledky hospodárenia v SZRB,
- prehodnotenie výšky príspevku zo zisku do sociálneho fondu v závislosti od vývoja dosahovaného zisku banky,
- doplnenie kolektívnej zmluvy o spôsob preukazovania účelu prostriedkov poskytnutých zamestnancom zo sociálneho fondu,
- prehodnotenie výšky poskytovania nadlimitných náhrad pri zahraničných pracovných cestách,
- zavedenie evidencie výpočtovej techniky na osobných kartách zamestnancov,
- zabezpečenie zaradovania obstaraného majetku v zmysle platných právnych predpisov.

Kontrolou zistené nedostatky sú podrobne zdokumentované v protokole o výsledku kontroly, ku ktorým kontrolovaný subjekt prijal opatrenia, ktorých plnenie bude NKÚ SR ďalej sledovať a kontrolovať.

